

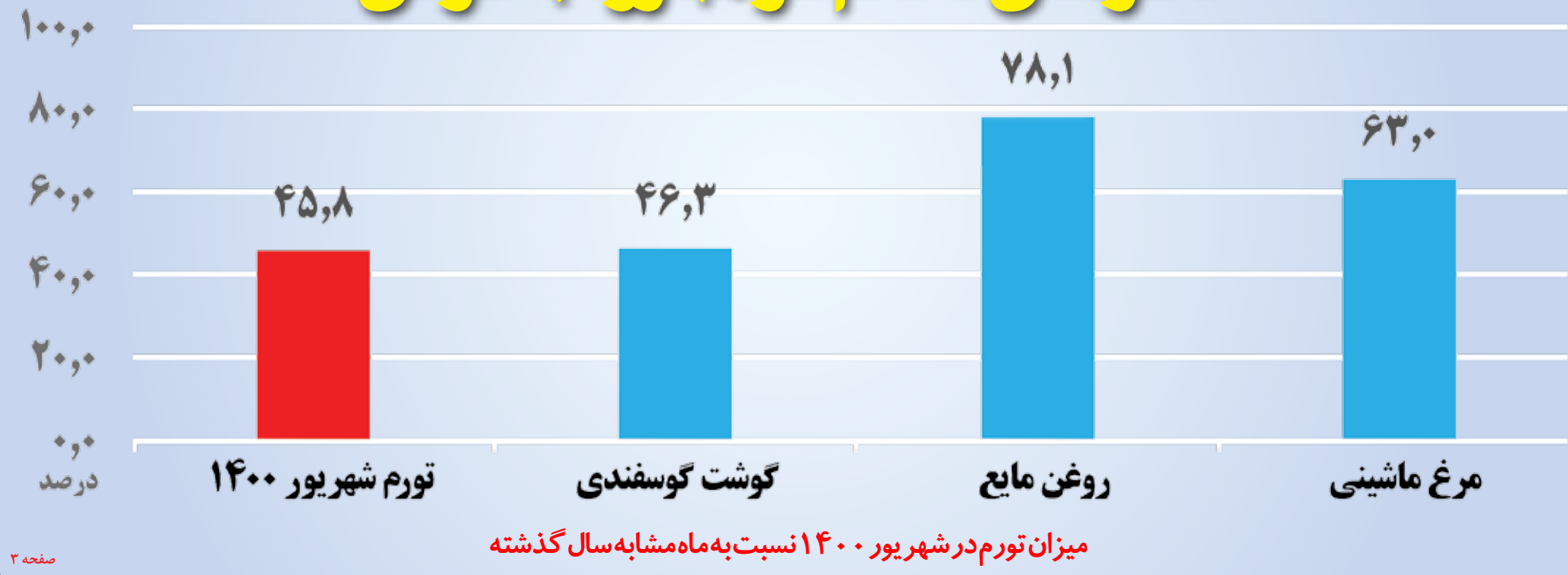

امیر عبداللهیان در گفت‌وگو با همتیان فرانسوی و آلمانی خود بر لزوم ارائه تضمین و انجام راستی‌آزمایی اقدامات آمریکا تأکید کرد

تا برجام تکرار نشود

بر اساس آخرین گزارش مرکز آمار، تورم کالاهای مشمول دلار ۴۲۰۰ تومانی از تورم عمومی سبقت گرفته است

دلارهای ناکام در مبارزه با گرانی

تیتراهای امروز

حضور ناوشکن جدید نیروی دریایی ارتش در روز آخر رزمایش مشترک ذوالفقار ۱۴۰۰

شکوه دنا در دریای عمان

۱۰ خطاره به ۲ پهپاد آمریکایی در حاشیه رزمایش

پیش‌بینی سازمان هواشناسی از ادامه بارش‌ها در دهه سوم آبان

آخر هفته با برف و باران

میزان بارش‌ها از ابتدای سال آبی جدید ۱۲/۶ میلیمتر بوده است؛ میزان بارش‌ها در مدت مشابه سال گذشته ۴/۸ میلیمتر بود

حکومت فشار اسد در حال بازگشت به اتحادیه عرب و احیای کامل حاکمیت ارضی خود است

سوریه در مسیر ثبات

مروری بر کتاب تازه منتشر شده «نگاهبان»

زندگی و امید در دل اسارت

مروری بر کتاب تازه منتشر شده «نگاهبان»

نگاه

لزوم اصلاح بارانه کالاهای اساسی

علی‌اکبر علیزاده‌بومی: متأسفانه در چند روز گذشته شاهد این بودیم که اقلام پروتئینی و لبنی افزایش قیمت ۲ برابری داشتند. این اقلام از جمله کالاهای اساسی هستند و نه تنها نباید شاهد افزایش قیمت‌ها در این اقلام باشیم؛ بلکه باید بر کاهش و کنترل قیمت‌ها تمرکز کنیم تا وضعیت اقتصادی مردم بیش از این در تنگنا قرار نگیرد.

بر این باور هستیم افزایش قیمت کالاهای اساسی دلیل اصلی دارد. علت اول این است که هزینه نهاده‌های دامی، حمل‌ونقل و بسیاری از موارد دیگر برای دامداران و کشاورزان با قیمت آزاد محاسبه می‌شود به همین دلیل آنان مجبور به افزایش قیمت می‌شوند، از سوی دیگر دولت برای کاهش قیمت و کنترل بازار، قیمت دستوری می‌دهد که قیمت اعلام‌شده برای دامدار و کشاورز نمی‌صرفد، لذا تصمیم می‌گیرد دام مولد خود را قاچاق کند یا روانه کشتارگاه کند که نتیجه این چرخه، کاهش کالا در بازار و افزایش قیمت‌هاست.

علت دوم اینکه اصلی‌ترین مصیبت سقوط ارزش پول ملی است که در مدت زمانی کوتاه یعنی حدود ۲ ماه رخ داد اما جبران آن بسیار زمان‌بر است. متأسفانه به دلیل سقوط ارزش پول ملی، قیمت برخی کالاهای طبق نوسان نرخ ارز آزاد، روندی افزایشی یافت.

دولت با هدف کاهش قیمت کالاهای اساسی، برای تأمین این اقلام از ۴۲۰۰ تومانی اختصاص می‌دهد و در این راستا از ابتدای سال تاکنون بیش از ۸ میلیارد دلار ارز ترجیحی به این کالاهای اختصاص داده است اما این ۸ میلیارد دلار حتی به اندازه ۸ میلیارد تومان اثر نداشت و نتیجه آنکه هم ارز هزینه شد، هم نرخ مواد اساسی کاهش پیدا نکرد و هم دامداران و کشاورزان ناراضی‌اند.

در چنین شرایطی ما به عنوان حاکمیت، اصلی‌ترین مشکل را در وجود نرخ ارز ترجیحی می‌دانیم که این ارز به جای اینکه به مصرف‌کننده و تولیدکننده اختصاص داده شود، به واردات تعلق می‌گیرد. اولاً باید ارز ترجیحی برداشته شود تا رقابت ایجاد شود؛ در این فضای رقابتی کالا به وفور در بازار یافت خواهد شد و همین امر پس از مدتی موجب تعدیل و کاهش قیمت‌ها می‌شود. البته در این مرحله طبیعتاً اندکی قیمت‌ها افزایش می‌یابد که راهکار آن این است که دولت با یک برنامه‌ریزی دقیق، مابالتفاوت را حساب کند و طبق سیاست مشخص، حداقل به ۶ دگک پایین جامعه تعلق گیرد. مسؤولان باید توجه داشته باشند وضعیت فعلی قیمت کالاهای به هیچ عنوان نباید تداوم یابد. دولت حتماً باید با برنامه‌ریزی درست و دقیق در جهت کاهش قیمت‌ها تلاش مضاعف کند؛ مجلس نیز می‌تواند است در این مسیر قدم بردارد اما اقدامات باید کاملاً حساب‌شده باشد به گونه‌ای که به طبقات پایین و محرومان فشار مضاعف وارد نشود.

♦ دبیر کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس

یادداشت

سمیرا کریمشاهی: روز شنبه، رجب‌طیب‌الدوگان، رئیس‌جمهور

ترکیه با سفر به استان ماردین این کشور، سد ایلپسو را به عنوان دومین سد بزرگ ترکیه بعد از سد آتاتورک افتتاح کرد و کار آنگیری سد رسماً آغاز شد که یک توربین از ۶ توربین آن از سال ۲۰۲۰ آغاز به کار کرده بود. سد «یلپسو» بخشی از پروژه توسعه جنوب شرق آناتولی (گاپ) است که بر روی رود دجله احداث شده و ظرفیت ذخیره‌سازی آب پشت آن به حدود ۱۱ میلیارد مترمکعب می‌رسد. به تازگی این سد به نام پروفیسور ویسل ارغولو، از وزرای اسبق دولت اردوغان نامگذاری شده که البته واکنش منفی مخالفان اردوغان را به همراه داشت و این اقدام را «فساد شهرت» نامیده‌اند.

اما پروژه دولت ترکیه چالش‌های متعدد داخلی و خارجی مهم‌تری را به همراه داشته است. یکی از مهم‌ترین موانع داخلی آن که دولت به هر نحوی موفق به کنار زدن آن شد، عبور سد از شهر تاریخی حسن‌کیف بوده مکنی که قدمت ۱۱ هزار ساله را برای آن تخمین می‌زنند و سراسر آن نشانه‌ها و میراث تاریخی به چشم می‌خورد یا کشف شده. آغاز ساخت سد از سال ۲۰۰۶ باعث شد دولت با هجمه سستگین اعتراضات بر سر سرنوشت این شهر تاریخی مواجه شود که راه‌حل را در به‌کارگیری طرح‌های عظیم جابه‌جایی یافتند؛ از انتقال حدود ۳ هزار ساکن شهر گرفته تا آثار باستانی. دولت

با ساخت خانه‌هایی با متراف بیشتر در شهر ک جدید نسبت به متوسط میزان متراف خانه‌های ساکنان بومی حسن‌کیف، طرح جابه‌جایی انسانی را تکمیل کرد و این اقدام با اضافه شدن امکانات عمومی جدید به شهر ک، توانست تا حدودی رضایت شهروندان را کسب کند. اقدام دوم انتقال آثار تاریخی یا مرمت آنها به منظور مقاومت در برابر ساخت‌وسازهای جدید بود. یکی از پروژه‌های عظیم جابه‌جایی مربوط به مقبره زینل‌بیگ بود که این سازه با وزنی بیش از هزار تن و قدمت ۵۴۰ ساله از حسن‌کیف به مکان جدید انتقال یافت.

پروژه‌های جابه‌جایی تا حدودی توانست از مشکلات بکاهد اما تاکنون انتقادات از تغییر بافت شهر حسن‌کیف، ادعای خطر تخریب آثار موجود و هزینه‌های هنگفت اقدامات اولیه وجود دارد. هر چند دولت تلاش کرده با برجسته کردن مزایای طرح و تبلیغات گسترده، اثرات منفی آن را خنثی کند. اما مهم‌ترین وجه نگران‌کننده اقدامات اولیه و تخریب آثار موجود و هزینه‌های سنگین است. برای مصارف کشاورزی، شرب و صنعت خود به این ۲ رود وابسته هستند. با این اوصاف می‌توان این ۲ رود را شاهرگ حیاتی برای ۲ کشور قلمداد کرد. با تمام تضمین‌هایی که دولت ترکیه از آن سخن می‌گوید، تخمین زده می‌شود بیش از نیمی از ورودی آب رودها به ۲ کشور عراق و سوریه کاسته شود. این در حالی است که مشکلات کم‌آبی بر این کشورها سایه انداخته. در طول سال‌های جنگ سوریه به علت پیشرفت برنامه‌های سدسازی ترکیه از یک سو و افزایش بیابان‌ها و تخریب بافت‌های محدود سبز در بادیه‌الاشام از سوی

گروگان‌گیری آبی

و منبع آبی در غرب آسیا که در کنار نیل، ۳ رود بزرگ منطقه را تشکیل می‌دهند، با پروژه‌های آبی ترکیه و حوضه آبریز مشترکشان بین ۲ کشور ترکیه، سوریه و عراق به منطقه مستعد تنش تبدیل شده که باعث تغییر ماهیت هشارهای زیست‌محیطی کم‌آبی به سیاسی و پررنگ شدن جنبه امنیتی و هیدروپلیتیک می‌شود. آبی روی مناطق بالادستی دجله و فرات احداث کرده است. در حالی که دجله و فرات منبع عمده تأمین آب در مناطق پایین‌دست، یعنی سوریه و عراق هستند. این ۲ رود ۹۸ درصد آب عراق و ۹۰ درصد منابع آب سوریه را تأمین می‌کنند. چنین ارقامی حاکی از وابستگی گسترده این ۲ کشور به منابع آب حاصل از این ۲ رود است. به تعبیر روشن‌تر، عراق و سوریه برای تأمین منابع آب برای مصارف کشاورزی، شرب و صنعت خود به این ۲ رود وابسته هستند. با این اوصاف می‌توان این ۲ رود را شاهرگ حیاتی برای ۲ کشور قلمداد کرد. با تمام تضمین‌هایی که دولت ترکیه از آن سخن می‌گوید، تخمین زده می‌شود بیش از نیمی از ورودی آب رودها به ۲ کشور عراق و سوریه کاسته شود. این در حالی است که مشکلات کم‌آبی بر این کشورها سایه انداخته. در طول سال‌های جنگ سوریه به علت پیشرفت برنامه‌های سدسازی ترکیه از یک سو و افزایش بیابان‌ها و تخریب بافت‌های محدود سبز در بادیه‌الاشام از سوی

یک رزمایش و چند پیام

بمبافکن، رهگیر، مراقبت و شناسایی در این رزمایش، از دیگر موارد چشمگیر بود. وقوع جنگ قره‌باغ در سال گذشته و استفاده گسترده نیروهای جمهوری آذربایجان از پهپادهای انتحاری ساخت رژیم صهیونیستی علیه مواضع ارتش ارمنستان از جمله موارد بارز به‌کارگیری پهپاد انتحاری است که سسر و صدای زیادی نیز در محافل دنیا به راه انداخت. ارتش جمهوری اسلامی ایران طی سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری ویژه‌ای در حوزه پهپادهای انتحاری انجام داده که عمده آن در توسعه پهپادهای نقطه‌زن انتحاری مانند «کیان» و «ارش» باعث شده امروز ناوگان عظیمی از این پهپادها در اختیار ارتش باشد. پهپاد ارش با برد ۲۰۰۰ کیلومتر امروز دوربردترین پهپاد انتحاری جهان است که می‌تواند از این فاصله هر هدفی را مورد اصابت قرار دهد. اما در رزمایش ذوالفقار ارتش، در اصابت دقیق پهپاد انتحاری ارش به هدفش یک نکته نیز مستتر بود؛ هدفی که برای این پهپاد تعریف شده بود در دامنه یک کوه قرار داشت و بیانگر شبیه‌سازی یک منطقه نبرد کوهستانی است؛ موضوعی که می‌توان آن را در راستای تنش‌های اخیر میان ایران و جمهوری آذربایجان تحلیل

به طور مشخص شاهد شلیک چندین فروند موشک کروز در بردهای مختلف از «نصر» تا «قادر» و «قدیر» بودیم. موشک‌های کروز ضد کشتی که طی سال‌های اخیر در کشورمان توسعه پیدا کرده است، امروز به عنوان یکی از برگ‌های برنده نیروهای دریایی ارتش و سپاه در هر گونه مواجهه دریایی محسوب می‌شوند. هفته گذشته که شاهد انتشار تصاویر غرورآفرین روبرویی دریادلان نیروی دریایی سپاه با تروریست‌های آمریکایی در دریای عمان بودیم، یک عنصر مهم و حیاتی که آمریکایی‌ها را از حماقت بیشتر بازداشت، همین موشک‌های کروز ضد کشتی بود که تعداد قابل توجهی از آنها در دریا و ساحل به سمت ناوشکن‌های آمریکایی نشانه گرفته شد. حجم بالای شلیک موشک‌های کروز در رزمایش ذوالفقار ۱۴۰۰ پیام دقیقی برای آمریکایی‌ها دارد که این روزها با شراکت صهیونیست‌ها و شرکای دیگرشان سعی در تقویت حضور خود در آب‌های خلیج فارس، دریای عمان و شمال اقیانوس هند دارند؛ پیامی از جنس تهدید منافع و تجهیزات‌شان در دریا تا فاصله ۲۰۰۰ کیلومتری یا موشک‌های کروز و بالستیک ضد کشتی. دو؛ به‌کارگیری پهپادها در انواع مختلف انتحاری،

دولت‌ها آب را وسیله‌ای برای اهرم سیاسی می‌شود و منبع قدرت می‌دانند. آب در غرب آسیا منبع قدرت می‌شود و کمبود آب بشدت با امنیت ملی در هم تنیده خواهد شد حتی اردوغان در مراسم افتتاح سد ایلپسو به صراحت به این مساله اشاره کرد که رقابت بر سر منابع نفتی به جنگ بر سر منابع آب و غذا در آینده تبدیل خواهد شد. عدم توازن قدرت میان ترکیه و کشورهای پایین‌دست دجله و فرات، مانع طرح‌های مشارکتی و هم‌اندیشی جمعی برای معضل آب در منطقه می‌شود و وضعیت مدیریت منابع آبی از قالب پیشنهادهایی که برای همکاری ارائه می‌شود به نزاع، تدریجاً تغییر می‌کند. چنین مساله‌ای هیچ چشم‌انداز مطلوبی را برای آینده زیستی-امنیتی منطقه باقی نمی‌گذارد.

منبع

-aksam.com.tr/guncel/hasankeyfi-yok-etti-denilen-baraja-ismi-verilen-veysel-eroglundan-konusulacak-tweet/haber-1217503
-orfonline.org/expert-speak/water-scarcity-middle-east-beyond-environmental-risk
- صوفی، حمزه (۱۳۹۹). بحران‌های ژئوپلیتیک غرب آسیا و شمال آفریقا. تهران: دانشگاه تهران
- فرهادی، فریثد. گزارش ویژه (شماره ۶۸، مردادماه ۱۴۰۰). مرکز آینده‌پژوهی جهان اسلام

قابل تأملی است. آمریکایی‌ها در سال‌های اخیر تلاش کرده‌اند برای در امان ماندن از خطر موشک‌های کروز و بالستیک ضد کشتی ایران، منطقه ایستایی حضور هند و دریای عرب منتقل کنند تا در صورت وقوع درگیری احتمالی، بتوانند علاوه بر حملات دورایستا، از تهدید موشک‌های ایرانی نیز دور باشند. اگرچه امروز موشک‌های ایرانی قادرند هر هدفی را در برد ۲ هزار کیلومتر در دریا و خشکی، ثابت یا متحرک مورد حمله قرار دهند اما این فقط موشک‌ها نیستند؛ پهپادهای «سایمرغ» نیروی دریایی ارتش با بمب‌های «سدید» از جمله توانمندی‌های ویژه‌ای است که می‌تواند تهدید جدی و خاصی برای آمریکایی‌ها باشد.

مجموع آنچه ارتش جمهوری اسلامی ایران در رزمایش ذوالفقار به میدان آورد، ترکیب آرایه‌های تهاجمی و دفاعی با رویکرد مقابله با جدی‌ترین تهدید برای منافع جمهوری اسلامی ایران؛ یعنی ارتش تروریست ایالات‌متحده آمریکا است؛ آن هم نه دفاع در حوزه سرزمینی، بلکه دفاعی توأم با تهاجم برای ضربه زدن به امکانات اصلی و تجهیزات عمده آمریکا در منطقه. ♦ پژوهشگر حوزه دفاعی